

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

IV. Menstrua Vegetabilia simplicia ex spir. Vini phil. & salibus volatilibus

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-96282)

IV. G E N U S.

Menstrua Vegetabilia Simplicia ex Spiritu Vini Phil. & salibus Volatilibus, uti sunt Sal Armoniacum vulgi, Sal Sanguinis, Urina, Fuliginis, &c.

14. Spiritus Salis Armoniaci Trismosini,
*In Tract. Aquilæ nigræ p. 13.
 Aurei Velleris Germ.*

R. **S**alis Armoniaci libram unam, Salis communis fusi libram unam & dimidiam; hæc optimè pulverisata & mixta sublima. Sublimatum cum novo sale iterum sublima, idque reiterandum toties, donec Sal Armoniacum fiat instar Spiritus (*pulveris*) impalpabilis, tunc Spiritu Vini (*Phil.*) imbibe, & vase bene clauso ponas in Balneo ut solvatur, solutum decanta, quod addito novo Spiritu Vini putrefac per octiduum in Balneo, postea destilla leniter ex Balneo medietatem, destillatum reeffunde residuo, iterumque destilla, sed igne fortiori, ut omne ascendat per Alembicum. Destillatum toties rectificat usque sit absque fecibus.

Annotationes.

HActenus de rebus Oleosis Spiritum Vini Phil. acuentibus; jam sequuntur, quæ minus Oleosa sunt, Salia volatilia. Quæ etiam si minimè videantur Oleosa, ea tamen esse talia facile demonstratur ex sequentibus Salium Harmoniacorum præparationibus, quorum Terræ, aliàs fixissimæ & cærescentes, solâ menstrui unctuositate redduntur volatilia: Sed hæc nostra nunc non erit inquisitio. Sufficit nobis, uti Crudo & communi Sale Armoniaco,
 Sale

Sale urinæ, Sanguinis, &c. pro Spiritus Vini Phil. acuitione, quæ Salia ariditate suâ, prædictis Oleosis magis alterant hujus Spiritus Unctuositatem, adeoque fortius consociunt Menstruum Vegetabile. Idem Receptum Trismosinus habet Libro novem Tincturarum in Tinctura quarta pag. 59. ut & in Tinctura Pitumofonis Philosophi Angli pag. 90. prædicti Libri. Trismosinus Sal Armoniacum Crudum sublimat aliquoties de Sale fuso, ut accuatur hujus Salis aciditate, posteaque eò melius dissolvatur Vini Phil. Spiritu. Geber de investigat. Magist. pag. 284. Sal Armoniacum sublimat cum Salis anaticâ proportionem. Aristoteles Chymicus hanc sublimationem perfecit hoc modo pag. 74. Volum. 3. Theat. Chym.

R. De Sale Armoniaco libram unam, de spuma maris uncias sex, de Sale Gemmæ, de Sale communi, & Alumine ana uncias duas; contere hæc omnia & cribra per setaccum spissum, tunc mitte in Aludel, & sublima, iteraque sublimationem.

Sal Armoniacum ita sublimatum imprægnatur Spiritu Vini, (non communis, processus enim tum non succederet, sed Vini Philosophici) posteaque dissolvitur per deliquium. Nam hujus Spiritus Unctuositas Salis Armoniaci substantiam sibi heterogeneam non nisi successivè & per lentos gradus dissolvere potest. Hinc dissolutio hæc melius succedet juxta Lullii methodum. In Phlegmate, inquit, Vini Lotii (Vini Phil. ex Urina Confecti) dissolve Sal Armoniacum, trans mitte per filterum, ac per Balneum Aquam removebis, & remanebit tibi Sal coagulatum & album, iterum dissolve cum Phlegmate, ac per Balneum trans mitte. Deinde accipe tantam quantitatem Aquæ Vitæ, (Spiritus Vini Phil.) quantæ quantitatis fuerit Phlegma, superfunde simul super eundem Salem, & ocluso vase cum suo antenatorio (Alembico cæco) pone in Balneo per 24 horas amoto antenatorio, & superposito Alembico destillabis per Balneum igne lentissimo, cum Sal coagulatum fuerit, ipsum iterum congelabis; hoc modo dissolvendo vicissim & congelando ter, idem Magisterium iterabis. Atque ita dictum Salem in Virtutem Vegetativam, auxilio Spiritus Vegetativi, quo ipsum dissolvisti & congelasti, reduxisti. Lullius in Exp. XVI. Sal Armoniacum facile in Phlegmate Vini Phil. dissolvitur, adeoque hoc medio citius unctuosus Spiritui Vini Phil. conjungitur, quam si immediatè injiceretur in hunc Spiritum. Trismosinum hanc etiam scivisse, &

alia

aliquando hac Methodo usum fuisse apparet ex sequenti Menstruo.

15. Aqua Salis Armoniaci alia Trismosini.
In Tinctura Gereton, pag. 98.
Aur. Vell. German.

R. **S**alis Armoniaci Crudi libras duas, dissolvatur in Vino (*Phil.*) Crisallifetur, Crisalli solvantur per deliquium, dissolutum divide in duas partes, quarum unam destilla in alteram forti satis igne, conjunctas partes rectifica in Aquam fortem Salis Armoniaci.

Sal Armoniacum itaque vel Phlegmate Vini Phil. (id est, Aqua ardente non rectificata) vel Vino ipso Phil. dissolutum, Crisallifatum, & per deliquium resolutum, per se vel novo addito Vini Spiritu destillatur in Aquam Salis Armoniaci.

Non ex Sale Armoniaco tantum, sed ex reliquis etiam Salibus volatilibus hoc conficitur Menstruorum genus. Ita,

16. Sulphur Gelativum Lullii,
In Exp. VIII.

R. **S**piritum prædictum animatum (*Urinæ*) de eo unam partem, & Aquæ Vitæ perfectè rectificatæ partes quatuor, quas statues super ipsum Spiritum animatum, ac protinùs occlude vas, ne respiret; quod vas sit boccia, quam concute tuis manibus agitando; sic in ictu oculi sive momento videbis totam Aquam in Salem esse conversam. Quod si in ipsa Aqua Vitæ (*Phil.*) esset pars aliqua Phlegmatis, protinùs ab ipso Sale separabitur in forma Aquæ, propterea Aqua Vitæ debet esse quàm optimè expurgata ab omni Phlegmate, ne, cum hoc opus fiat, quicquam Aquæ remaneat cum ipso Sale, sed totum convertatur, quod erit meliùs & utiliùs, atque hoc pacto habebis Salem Animalem & Vegetabilem, quem coagulativum vel gelati-

tivum Sulphur appellabimus, quod proprietatem ac virtutem habet dissolvendi duo luminaria & reducendi ea de Potentia in Actum, conservatâ illorum formâ vegetativâ & germinativâ.

Aliquando Lullius sublimavit hanc Urinæ offam, uti in sequenti ibi Nono Experimento.

Alius præterea modus est, *inquit*, Cöpulandi prædictum Animalem Spiritum cum Spiritu Vegetabili, hoc pacto videlicet: *Re.* De Spiritu animato (ut supra) rectificato, quantum libet, ac superfunde tres partes de Aqua Vitæ (*Phil.*) nostrâ perfectè rectificatâ, quæ copulatio fieri debet in bocia magna & alta, cui subitò Alembicus adaptari possit. Factâ igitur dictâ copulatione, subitò habeas paratum licinium bombacis, madefactum Oleo, & quàm optimè expressum, quo statim occludatur os ipsius bocia, idque intromittatur intra collum, deorsum, usque ad spatium unius palmæ, forti filo canabaceo annexum, ut cum fuerit opus, possis dictum licinium extrahere; postea suppone Alembicum cum recipiente quàm optimè occluso, & in furno cinerum collocabis, subministrans illi à principio ignem levem, postea verò gradatim augendo ipsum ignem, donec sublimetur, quod sublimatum in vase firmiter obstructo conservabis, quia hoc Sale & aliis mediantibus mirabilia operari poteris.

Parisnus in Apertorio suo pag. 15. M. S. S. mei sale hoc Urinæ suam acuit C. sive Vini Phil. Spiritum, quem acutum deinde circulat per modum in Circulatione Cæli sui mellei adhibitum, & superius descriptum.

Aliquando Lullius pro horum Menstruorum confectioibus usus est etiam Sale volatili Sanguinis uti in Experimento suo XII.

Re. Sanguinem trituratam (*Sanguinem extractum ab hominibus sanis & cholericis in tabula nitida siccatum ut Phlegma separetur ab eo & deinde tritum, Exp. XI.*) Pone in bocia, cujus collum sit altum, & apposito Alembico cum recipiente, igne lento prius destillabis, donec humiditas exhalabit; postea ignem augebis usque dum Sal sublimetur, qui erit subalbissimus, qui cautè collectus servatur: Est enim plurimæ virtutis & effectus. Habes ergo fili charissime omnia medicamenta (*Salia*) quæ proprietates habent cum duobus luminariibus, atque etiam cum reliquis Metallis imperfectis, sine quibus illa ars transmutationis finem habere non potest optatum.

Ex

Ex Receptis, quæ annoto, sunt:

1. Per Vinum, Vini Spiritum & Aquam Vitæ communem non intelligi Aquam Ardentem, quâ Sal Armoniacum vulgi reducere vel destillare in liquidam substantiam impossibile est; & quamvis id posset, Menstruum tamen id commune foret, non Philosophicum, utpote absque Vini Phil. Spiritu confectum.

2. Menstrua hæc componi ex omnibus Salibus volatilibus.

3. Menstrua hujus generis esse Salium volatilium Magisteria. Commisce Vini Phil. Essentiam cum Salis alicujus Volatilis Magisterio, & ex tempore conficies Menstruum hujus quarti generis.

4. Menstrua hæc confici etiam posse per modum Cæli mellei Parisini nempe per Circulationem, indèque vocari Circulata, Sal Armoniacum commune Circulatum; Sal Urinæ, Sanguinis, Cornu Cervi, &c. Circulatum, vel Aqua Salis Armoniaci Circulati, Aqua Salis Sanguinis Circulata, &c.

5. Valdè incertum esse, quodnam Trismo sinus per Vini Spiritum intellexerit Menstruum Philosophicum. Diversa enim ab Adeptis eodem Vini Spiritus nomine insignita fuere Menstrua. Ut plurimum simplicem voluerunt Spiritum Vini Phil. interdum eundem vario modo acutum, id est Menstruum Vegetabile simplex, ita Basilus Libro de conclusionibus Metallorum Olea Spiritu Vini præparat, per quem non simplicem sed Menstruum Vegetabile simplex, se intellexisse ipse indicat, in præparatione Olei Mercurii, dum apertum hoc metallum Spiritu Vini, rectificato prius cum sale Tartari (quod Menstruum habebimus in sequentibus) conficere jusserit, quo cætera Metalla magis oclusa magis indigent.

Aliquando per Spiritum Vini voluerunt etiam Menstrua Vegetabilia composita, ita Lullius, inter cætera Circulati majoris nomina, recenset quoque Aquam Vitæ. Menstruum hoc, inquit, innumeris penè nominibus appellarunt Sapientes, Acetum accerrimum, quod Aurum convertit in Spiritum, hæc est Aqua Sicca, Aqua Solis, & Aqua Vitæ in Exp. XXV. imò Menstrua Mineralia etiam sæpè sæpius Adepti vocavere Aquam Vitæ; ita Albertus in suo Composito de Compositis pag. 939. Volum. 4. Theat. Chym. destillat Aquam Mercurialem Mineralem, de qua ita: Ecce ista est Aqua Vitæ, Acetum Phil. & Lac Virginis, per quam corpora in primam materiam resolvuntur.

Quam-

I. Si nesciatur, num Minerale (Acidum) vel Vegetabile Menstruum velit Adeptus, inquiratur de sequentibus.

Primò, Num Menstruum illud dissolvat corpora cum impetu vel effervescentia, tum enim Minerale erit, signo nimirum hoc Salium Mineralium prodens aciditatem. Quoniam Menstrua Vegetabilia suaviter semper, & lentiusculè dissolvunt corpora.

Secundò, Num dissolutio digesta per tempus in nigrum convertatur colorem, vel pulverem nigrum Menstruo supernatantem, id enim Menstruum significat Vegetabile, quoniam Menstruorum Mineralium dissolutiones Corpora continent bis dissoluta, semel Vini Phil. Spiritu, quo cum nigrescunt, deinde Salium corrosivo sive acido. Itaque pulvis & color niger signa sunt dissolutionis Vegetabilis, quibus additur lactea opacitas, ambobus quidem Menstruis communis, omnia enim Menstrua debilia vel debilitata Ariditatem suam minus benè dissolutam & præcipitatam quasi continentia, similiter dissolutiones Vegetabiles post nigredinem diutius digestæ, opacæ & lacteæ fiunt & manent, usquedum abstracto Phlegmate, acidoque, vel Spiritu Vini Phil. magis concentrato fiant diaphanæ & clarissimæ. Nunquam tamen tria hæc signa observamus in Menstruorum mineralium usu.

Tertiò, Num Adepti moneant laborantem, ut sibi caveat ab aëre sive fumo in Operatione, vel veneno in usu rei jam præparatæ, id enim signum est Menstruum suum esse, vel fuisse minerale, quoniam Venena aciditati suam debent originem & ortum. Menstruo quippe minerali Perlæ & Corallia ipsa imò Aurum cæteraque Arida aliàs innocentissima, fiunt pessima Venena.

Quartò, Tandem, si corpora mineralia in duo Olea distincta, Menstruo distinctim & separatim supernatantia videbis, dic, id minerale quoque Menstruum fuisse, quoniam nullo Menstruo Vegetabili, etiamsi fortissimo, hoc fieri potest.

II. Si nesciatur, num Menstruum Vegetabile sive simplex sive compositum sit accipiendum, sequentia observamus circa illorum usum:

Primò, Si in Dissolutione Corporis Metallici vel Mineralis relinquatur Corpus Album sive residuum aliquod; tum scias Menstruum fuisse Vegetabile simplex, quippe quod rerum Tincturas sive Essentias tantum extrahit, dissolvens Oleositatem, minime verò ariditatem rerum, è contrario Menstrua Vegetabilia Composita, ut & Menstrua Mineralia, quæ simplicibus fortiora sunt, Corpus totum nullis relictis fecibus, dissolvunt. Se-

Secundò, Si totum rei dissolutæ Corpus vertatur in Oleum, supernatans Menstruo, id fuit Menstruum Vegetabile Compositum, ea enim id præstare tantum possunt. Menstrua Vegetabilia simplicia minùs sunt fortia, Menstrua mineralia verò sunt æquo fortiora. Idcirco illa non totum, hæc verò non solummodo totum Corpus dissolvunt, sed reducunt dissolutum in Oleum non unicum sed duplex. Ita ex usu cognoscitur Temperatum Paracelsi, (Menstruum aliàs Satis incognitum) esse Circulatum majus sive Menstruum Vegetabile Compositum, quoniam eo ipso Metalla redigit in Oleum supernatans sive Magisterium.

Tertio, Si in dissolutione vel dissoluti digestionem, id fieri Nigrum videbis vel Pulverem Nigrum emittere, Menstruum dic fuisse Vegetabile simplex, quoniam Menstrua Vegetabilia Composita & Mineralia, utpote fortiora, melius suum retinent Corpus in se dissolutum.

III. Dubium verò, num Menstruum Vegetabile simplex vel Spiritus Vini Phil. sit assumendus, solvit sola temporis diuturnitas, quò promptius enim in Regno minerali conficiuntur Essentiæ, eò fortiora fuerunt Menstrua, non simplices Spiritus, sed Menstrua, & è contrario. In Regnis verò (Animali & Vegetabili) difficile est, si non penitus impossibile, ex sola temporis diuturnitate discernere dissolutiones Corporum magis apertorum, cujusmodi sunt Oleosa, Salia, ut & Metallum Apertum Mercurius, præsertim sublimatus, Salium acido latius patens.